

Branje za znanje

The image is a composite background. At the top, a bright sun with rays is visible in a clear blue sky with scattered white clouds. Several pink petals are shown falling from the sky towards the center. In the foreground, an open book with a red cover lies on a lush green lawn. A white daisy with a yellow center and a green leaf is placed on the right page of the book. To the left of the book, there are several pink cosmos flowers and smaller white daisies. In the background, there is a line of green trees and a few tall, thin evergreen trees under the bright sky.

mag. Mateja Drnovšek
OŠ Polje
Podčetrtek, 28. 9. 2017

Situacija v šolah

- Težave pri bralnem razumevanju.
- Upadanje motivacije za branje.

REŠITEV:

- bralna pismenost,
- formativno spremljanje,
- EU-folio,
- ATS 2020,
- testiranje branja učencev v prvi triadi,
- krepitev bralne pismenosti.

Struktura bralcev

- Razlikuje se od šole do šole.
- Učenci tujci.
- Vpliv staršev.

Branje

- Znanje o pomenu branja narašča.
- V šolskem sistemu je težko pridobivati znanje brez branja in pisanja.

PROBLEM:

Ljudje berejo zato, ker morajo, in ne zato, ker bi v tem uživali.

Dejavniki, ki vplivajo na branje

Najpomembnejši dejavniki so družina, knjižnice in različne vrste motivacije.

Če otroci uživajo v branju se bodo posledično raje učili \Rightarrow bili uspešnejši v šoli in življenju.

Učenci se zavedajo pomena branja.

Motivacija za branje

Motivacija za branje izhaja že iz predšolskega obdobja, predvsem se velik pomen pripisuje družinskemu okolju.

Različni učinki notranje in zunanje motivacije.

Motivirani in zavzeti bralci so tudi bolj učinkoviti in uspešni učenci.

Bralna pismenost

Bralna pismenosti je spretnost branja in pisanja, ki vsakemu posamezniku omogoča delovanje v družbenem okolju, v katerem se ta nahaja.

Tekočnost branja

Bralci, ki berejo tekoče, berejo natančno, avtomatično, brez zavestnega nadzora in usmerjanja pozornosti pri dekodiranju besed. To jim omogoča, da svojo pozornost in delovni spomin namenijo bralnemu razumevanju.

Formativno spremljanje

bp

bralna
pismenost

Namen formativnega spremljanja branja

Učenci so:

- bolj odgovorni do svojega branja,
- bolj kritični do svojega branja,
- da bi znali posamezne situacije gledati celostno in ne samo iz lastne perspektive,
- da bi znali svoje odločitve utemeljeno zagovarjati,
- da ne bi izgovorov za svoj neuspeh neutemeljeno iskali izven sebe in
- da bi znali načrtovati svoje delo in samostojno raziskovati tudi po virih izven šolske literature.

Vzgoja bralca

Da bi pritegnili bralca v knjižnico, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- primeren prostor,
- odprtost knjižnice,
- komunikativen knjižničar,
- dobro povezovanje z ostalimi subjekti na šoli,
- primerno posodabljana zbirka gradiva.

Kako jih zvabiti v knjižnico

- KIZ in sodelovanje z učitelji.
- Tedensko obiskovanje knjižnice.
- Spodbujanje k ustvarjanju.
- Spletna stran – novosti.
- Noči v knjižnici.
- Bralni nahrbtniki.
- Različni kvizi in projekti.

VIRI IN LITERATURA:

- Fuchs, L. S., Fuchs, D., Hosp, M. K. in Jenkins, J. R. (2001). Oral Reading Fluency as an Indicator of Reading Competence: A Theoretical, Empirical, and Historical Analysis. *Scientific studies of reading*, 5 (3), 239-256.
- Grabe, W. in Stoller, F. L. (2002). *Teaching and Researching Reading*. Harlow: Longman.
- Gradišar, A. (2001). Razlike med uspešnimi in mnaj uspešnimi učenci pri razumevanju umetnostnega besedila. V *Različne vrste branja terjajo razvijanje različnih bralnih strategij* : zbornik Bralnega društva Slovenije (str. 42-49). Ljubljana: Bralno društvo Slovenije.
- Grosman, M. (2006). *Razsežnosti branja. Za boljšo bralno pismenost*. Ljubljana: Karantanija.
- Grosman, M., idr. (2003). *Beremo skupaj: priročnik za spodbujanje branja*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Johns, J., Berglund, R. (2006). *Fluency strategies and assessments*. Newark: International Reading association.
- Knaflič, L. in Bucik, N. (2009). *Branje za znanje in branje za zabavo : priročnik za spodbujanje družinske pismenosti*. Ljubljana: Andragoški center Slovenije.
- Kolić-Vehovec, S., Pečjak, S., Ajdišek, N., Rončevič, B. (2008). Razlike med spoloma v (meta)kognitivnih in motivacijsko-emocionalnih dejavnikih bralnega razumevanja. *Psihološka obzorja / Horizons of Psychology*, 17 (4), 89-116.
- Komljanc, N. (2004). Vloga povratne informacije v učnem procesu. *Sodobna pedagogika*, 55 (1), 140-152.
- Nacionalna strategija za razvoj pismenosti. (2007). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport.
- Pečjak, S. (1999). *Osnove psihologije branja: spiralni model kot oblika razvijanja bralnih sposobnosti učencev*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Pečjak, S. (2004). »Zakaj moram spet brati?« *Ciciban – priloga za starše*, 6 (4), 20–21.
- Pečjak, S., Bucik, N., Gradišar, A., in Peklaj, C. (2006). *Bralna motivacija v šoli: merjenje in razvijanje*. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Peršolja, M. (2008). *Formativno spremljanje učenčevega napredka*. Pridobljeno 5. 7. 2014 s http://www.zrss.si/pdf/071211093133__ar_zrs%C5%A1_november_2008.pdf.
- Rasinski, T. V. (2004). *Assessing reading fluency*. Honolulu, Hawai'i: Pacific Resources for Education and Learning.
- Wiliam, D. (2013). Vloga formativnega vrednotenja v učinkovitih učnih okoljih. O naravi učenja, str. 123-146. Pridobljeno 4. 7. 2014 s <http://www.zrss.si/pdf/o-naravi-ucenja.pdf>.

